

Красеха

Єрофей

Никифорович

1 січня 1940 р. н.

доктор біологічних наук, професор
кафедри географії України,
грунтознавства і земельного
кадастру

Контактна інформація:

e-mail: grunt.ggf@onu.edu.ua

Основні напрямки наукової діяльності :

- Дослідження та оцінка стану і ресурсного потенціалу ґрунтів регіону, ефективності їх використання та охорони в сучасних умовах реформування власності на землю;
- Картографування ґрунтів, раціональне ґрунто- і землекористування та його екологізація;
- Дослідження історії заселення та освоєння степової зони України, проблем збереження біологічного різноманіття та його охорони;
- Підготовка майбутніх учителів географії до професійно-педагогічної діяльності.

Кандидатська дисертація

«Сірі лісові ґрунти з другим гумусовим горизонтом Кеть-Єнісейського межиріччя»

Місце захисту

Новосибірський інститут ґрунтознавства і агрохімії СВ АН СРСР

Рік захисту

1979 р.

Докторська дисертація

«Просторово-часова організація ґрунтового покриву Середнього Сибіру»

Місто захисту

Новосибірський інститут ґрунтознавства і агрохімії СВ АН СРСР

Рік захисту

1990 р.

Дисертації, які були захищені під керівництвом ученого:

- Сич В. А. «Ґрунтово-географічні основи екологічної експертизи земель (на прикладі Задністров'я України)»

Наукова школа:

- Ґрунтоутворювальні процеси в чорноземах при зрошенні. Картографія ґрунтів. Екологія землекористування.

Навчальна діяльність (списки дисциплін, лекційні курси)

- Біогеографія з основами екології
- Екологічна етика
- Біосферна етика
- Біосферні ресурси
- Історія і методологія ґрунтознавства і земельного кадастру

Науково-методична, організаційна та інші види робіт

- Дійсний член Українського географічного товариства;
- Член Президії ГО «Українське Товариство ґрунтознавців і агрохіміків» (УТГА), голова Одеського відділення УТГА;
- Науковий керівник проблемної науково-дослідної лабораторії географії ґрунтів та охорони ґрунтового покриву чорноземної зони (ПНДЛ-4) ОНУ імені І. І. Мечникова.

Наукове керівництво з НДР:

- «Розробити наукові основи управління родючістю гідродefіцитних ґрунтів чорноземно-степової зони Одещини в умовах змін клімату та земельних відносин» (2021-2022 р.) до виконання завдання 01.01.03.02.Ф. «Розробити наукові основи управління родючістю гідродefіцитних ґрунтів в умовах змін клімату та земельних відносин» ПНД НААН 1 «Рациональне використання і стале управління ґрунтовими ресурсами, збереження родючості та здоров'я ґрунтів, захист їх від деградації» («Ґрунтові ресурси України: інформаційне забезпечення, рациональне використання, менеджмент, технології») на 2021-2025 рр. (Науковий керівник в частині НДР ОНУ, виконується);
- Звіт НДР №603 «Встановити масштабність і наслідки деградації чорноземів України в умовах сучасної зміни клімату та сільськогосподарського використання» (заклучний). 234 с. Одеса: ОНУ, 2022. № держ. реєстрації: 0120U102180. (Виконавець).
- "Оцінити сучасний агроеліоративний стан чорноземів масивів зрошення півдня України в умовах припинення поливів та зниження їхньої інтенсивності» НДР ОНУ КГ 01 «Удосконалити систему інформаційного забезпечення моніторингу та комплексного управління родючістю зрошуваних і виведених зі зрошення чорноземів Одещини», що виконувалось в рамках завдання 01.01.03.02.Ф. Удосконалити систему інформаційного забезпечення ґрунтово-еліоративного обстеження, моніторингу та комплексного управління родючістю зрошуваних, вилучених зі зрошення та солонцевих земель (керівник Балюк С.А., д.с.-г.н., академік НААН) за програмою досліджень ПНД НААН 1 «Ґрунтові ресурси: прогноз розвитку, збалансоване використання та управління» на 2016-2020 рр. (Науковий керівник в частині НДР ОНУ);
- Звіт з НДР № 577 «Розробити екологічно-безпечну систему землеробства чорноземної зони України в умовах інтенсивних агротехнологій та зміни клімату» (заклучний). 169 с. Одеса: ОНУ, 2019. № держ.реєстрації 0117U001116 (Науковий керівник).
- Звіт з НДР № 546 «Удосконалення ґрунтозахисних технологій вирощування

сілськогосподарських культур в степовій зоні при дефіциті вологи» (заключний). 118 с. Одеса: ОНУ, 2016. № держ.реєстрації 0115U003219 (Науковий керівник).

Підвищення кваліфікації (стажування):

- Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, «Географія та методика її навчання та викладання» обсягом 180 годин (6 кредитів), 2020 р.
- Одеський державний аграрний університет, «Біогеографія та географія ґрунтів в умовах екологічних трансформацій. Проблеми сучасної підготовки фахівців в вищій школі» обсягом 180 годин (6 кредитів), 2019 р.

Почесні звання

- Почесний член Українського товариства ґрунтознавців і агрохіміків
- Почесний член Українського географічного товариства

Участь у національних, міжнародних заходах.

- дійсний член Українського географічного товариства
- голова Одеського відділення Українського товариства ґрунтознавців та агрохіміків України
- член Президії УТГА

Наукові праці з 2000 р.

Монографії:

2002

Методология почвенных эколого-географических исследований и картография почв / В. М. Корсунов, Е. Н. Красеха, Б. Б. Ральдин ; отв. ред. В. Н. Горбачев ; РАН. – Улан-Удэ : Изд-во Бурят. науч. центра СО РАН, 2002. – 232 с.

2003

Картографування ґрунтового покриву / Є. Н. Красеха, С. П. Позняк, М. Г. Кіт. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – 498 с.

2007

Чинники ґрунтоутворення / Є. Н. Красеха, С. П. Позняк. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 400 с.

2010

Науки про Землю в Одеському (Новоросійському) університеті / Є. А. Черкез, Я. М. Біланчин, Є. Н. Красеха [та ін.] ; наук. ред.: М. О. Подрезова, О. Г. Топчєв ; бібліогр. ред. В. В. Самодурова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2010. – 102 с. –

(Розвиток науки в Одеському (Новоросійському) університеті. Географічні та геологічні науки)

Педосфера Землі / В. М. Корсунов, Є. Н. Красеха ; отв. ред. Л. Л. Убугунов ; РАН, Сиб отд-ние. – Улан-Удэ : Изд-во Бурят. науч. центра СО РАН, 2010. – 471 с.

2015

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Розвиток наук геолого-географічного циклу (ч. 1, розд. 4, 4.3) / Я. М. Біланчин, Т. В. Козлова, Г. О. Кравчук [та ін.]. С. 189–198.*

2016

Чорноземи масивів зрошення Одещини : монографія / Я. М. Біланчин, Є. Н. Красеха, О. І. Цуркан [та ін.] ; наук. ред.: Є. Н. Красеха, Я. М. Біланчин ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2016. – 193 с. – Відомості доступні також через Інтернет: http://opac.lib.onu/pdf/Chornozem_mas.pdf (дата звернення: 21.05.2024).

2024

Миттєвості життя : між двома війнами : спогади / Є. Н. Красеха. – Одеса : Астропринт, 2024. – 188 с.

Навчальні посібники:

2012

Біогеографія з основами екології : навч. посіб. для студ. геогр. спец. / Є. Н. Красеха ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2012. – 569 с.

2015

Степи України : навч. посіб. для студ. геогр. спец. : у 3 т. / Є. Н. Красеха ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2015. – Т. 1 : Матеріали до історії заселення та освоєння. – 636 с. ; Т. 2 : Матеріали до історії колонізації краю Російською імперією. – 300 с.

2016

Введение в экологическую этику : учеб. пособие / Е. Н. Красеха ; Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2016. – 352 с.

2020

Степи України : навч. посіб. для студ. геогр. спец. : у 3 т. Т. 3 : Проблеми охорони та збереження ландшафтного і біологічного різноманіття / Є. Н. Красеха ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2020. – 759 с.

Методичні вказівки:

2021

Методичні рекомендації з виконання дипломних робіт для студентів першого (бакалавр.) рівня вищ. освіти спец. 014.07 Середня освіта (Географія) [Електронний ресурс] / М. В. Адобовська, А. О. Буяновський, Є. Н. Красєха [та ін.] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Геолого-геогр. ф-т. – Одеса : ОНУ, 2021. – 78 с. – Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/32491>, вільний (дата звернення 23.05.2024). – Загол. з екрану.

Статті та тези:

2000

Подготовка географов-менеджеров туристско-краеведческой работы. Реализация проекта / А. Э. Молодецкий, Е. Н. Красєха, Т. Д. Борисевич [та ін] // 2-я Регион. науч.-техн. выставка «Перспектива XXI» (Одесса, 11–13 мая 2000 г.) – Одесса, 2000. – С. 15.

2001

Деградація чорноземів Південного Заходу України / Є. Н. Красєха, В. П. Онищук // Стан земельних ресурсів в Україні: проблеми, шляхи вирішення : зб. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 29–30 верес. 2001 р.). – Київ : Центр еколог. освіти та інформації, 2001. – С. 60–62.

2002

Теоретичні та практичні питання гомогенізації ґрунтового покриву і відтворення біологічного різноманіття в агроландшафтах / Є. Н. Красєха // Ґрунтознавство та агрохімія на шляху до сталого розвитку України. – Харків, 2002. – Кн. 2. – С. 97–99.

2003

Місце і роль ґрунтово-екологічної експертизи в економічній оцінці земельних ресурсів / Є. Н. Красєха, В. А. Сич // Теорія і методи оцінювання, оптимізації використання та відтворення земельних ресурсів. – Київ, 2003. – С. 82–86.

Про педосферу Землі і закон Мальтуса / Є. Н. Красєха / Генеза, географія та екологія ґрунтів. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – С. 196–200.

Регіональні програми моніторингу земельних ресурсів / Є. Н. Красєха // Сучасні проблеми і тенденції розвитку географічної науки : матеріали Міжнар. конф. до 120-річчя географії у Львів. ун-ті (Львів, 24–26 верес. 2003 р.). – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2003.

2004

Биосферная этика в географическом образовании и географической культуре / Е. Н. Красєха // Україна: геогр. проблеми сталого розвитку. – Київ : Обрії, 2004. – Т. 4. – С. 104–105.

Деградация почв как неизбежный процесс их антропогенной эволюции / Е. Н. Красєха // Материалы науч. сессии по фундаментальному почвоведению (Москва, 30 нояб. – 2 дек. 2004 г.). – М. : МАКС Пресс, 2004. – С. 73–74.

Деградация почв как неизбежный эволюционный процесс при сельскохозяйственном использовании земель и возможные пути преодоления ее последствий / Е. Н. Красєха // Аграр. вісн. Причорномор'я. – Одеса, 2004. – Вип. 26, ч. 1. – С. 161–166.

Основные этапы формирования педосферы Земли / В. М. Корсунов, Е. Н. Красеха, В. Н. Горбачев // Материалы научн. сессии по фундаментальному почвоведению (Москва, 30 нояб. – 2 дек. 2004 г.). – М. : МАКС Пресс, 2004. – С.71–72.

Экологическое состояние холодных почв Восточной Сибири / Е. Н. Красеха, В. Н. Горбачев, Р. М. Бабинцева, В. М. Корсунов // Почвы – национальное достояние России : материалы 4-о съезда Докучаев. о-ва почвоведов (Новосибирск, 9–13 авг. 2004 г.). – Новосибирск : Наука-Центр, 2004. – Ч. 2. – С. 283.

2006

Деградаційні напрямки еволюції чорноземів степової зони при зрошенні і в постіригаційний період в контексті еволюції степових екосистем / Є. Н. Красеха // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. темат. наук. зб. – 2006. – Кн. 1 : Ґрунти – основа добробуту держави, турбота кожного : спец. вип. до 7-о з'їзду УТГА (Київ, лип. 2006 р.). – С. 68–74.

До уточнення педосферної парадигми в контексті антропогенної еволюції степових екосистем / Є. Н. Красеха // Сучасний стан ґрунтового покриву України та шляхи забезпечення його сталого розвитку на початку ХХІ-го ст. : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 50-річчю з дня створення Ін-ту ґрунтознавства та агрохімії ім. О. Н. Соколовського (Харків, 15–16 трав. 2006 р.). – Харків, 2006. – С. 49–51.

Зрошення чорноземів: втрачені надії / Є. Н. Красеха // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідомчий темат. наук. зб. – 2006. – Кн. 2.: Ґрунти – основа добробуту держави, турбота кожного : спец. вип. до 7-о з'їзду УТГА (Київ, лип. 2006 р.). – С. 255–257.

2007

Історико-культурні, еколого-етичні та соціально-економічні аспекти землекористування в степовій зоні Дунайсько-Дністровського межиріччя / Є. Н. Красеха, В. А. Сич, Л. В. Гулько // Причорномор. еколог. бюл. – Одеса, 2007. – № 4 (26). – С. 132–141.

2008

Ґрунтовоподібні тіла в системі ґрунтової класифікації / Є. Н. Красеха // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. темат. наук. зб.: спец. вип. – 2008. – № 60. – С. 47–54.

Деградационные направления эволюции черноземов при их освоении в богарном и орошаемом режимах / Е. Н. Красеха // Сохраним почвы России : материалы 5-о съезда Всерос. об-ва почвоведов им. В. В. Докучаева (Ростов-на-Дону, 18–23 авг. 2008 г.). – Ростов-на-Дону, 2008. – С. 291.

Основні пріоритети використання і збереження степових екосистем Українського Причорномор'я / Є. Н. Красеха, В. А. Сич // Причорномор. еколог. бюл. – Одеса, 2008. – № 1 (27). – С. 74–82.

Почвоведение в образовательном процессе университета / В. М. Корсунов, Т. М. Корсунова, Е. Н. Красеха / Сохраним почвы России : материалы 5-о съезда Всерос. об-ва почвоведов им. В. В. Докучаева (Ростов-на-Дону, 18–23 авг. 2008 г.). – Ростов-на-Дону, 2008. – С. 513.

Проблеми регіональної екологічної політики в степовій зоні / Є. Н. Красеха, В. А. Сич // Генеза, географія та екологія ґрунтів. – Львів, 2008. – С. 307–313.

2009

Генетико-географічні дослідження ґрунтів і ґрунтового покриву Сибіру, Забайкалля та Північного сходу Росії / Є. Н. Красеха // Професор Іван Гоголев. – Львів : ЛНУ ім.

І. Франка, 2009. – С. 239–283. – (Серія «Українські ґрунтознавці»).

Ґрунтово-географічна експедиція кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова в житті професора І. М. Гоголева / Є. Н. Красеха // Професор Іван Гоголев. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 543–546. – (Серія «Українські ґрунтознавці»).

Ґрунтоутворення під степовою рослинністю: до історії питання / Є. Н. Красеха // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2009. – Т. 14, вип. 7. – С. 275–283.

Еволюція степових екосистем: ліси, трав'яністі угруповання, чорноземи / Є. Н. Красеха, В. А. Сич // Причорномор. еколог. бюл. – 2009. – № 1. – С. 151–159.

2010

Основні напрямки навчально-методичної та наукової роботи кафедри географії України / Є. Н. Красеха, А. Е. Молодецький, Т. Д. Борисевич [та ін.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2010. – Т. 15, вип. 5. – С. 113–123.

Сьогодення і майбутнє наших степів / Є. Н. Красеха // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. темат. наук. зб. – 2010. – Кн. 2 : Охороні ґрунтів – державну підтримку : спец. вип. до 8-о з'їзду УТГА (Житомир, 5–9 лип. 2010 р.). – С. 197–199.

2011

Конструктивне ґрунтознавство в системі адаптивного землекористування / Є. Н. Красеха // Біологічні системи. – Чернівці, 2011. – Т. 3, вип. 1. – С. 105–110.

Конструктивное почвоведение / Е. Н. Красеха // Учен. зап. Тавр. нац. ун-та им. В. И. Вернадского. Серия: География – 2011. – Т. 24 (63), № 2. – С. 44–48.

Сучасні особливості методології картографування ґрунтів / Є. Н. Красеха // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. тем. наук. зб. – Харків, 2011. – Т. 76.

2012

Ґрунтово-географічні дослідження в Одеському університеті (до 45-річчя заснування кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів) / Є. Н. Красеха // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2012. – Т. 17, вип. 2 (15). – С. 13–30.

Концепция педосферы в современном естествознании / Е. Н. Красеха // Україна: географія цілей та можливостей – Київ : Обрій, 2012. – Т. 1. – С. 149–160.

Новий підручник з ґрунтознавства і географії ґрунтів для вищої школи / Є. Н. Красеха, Я. М. Біланчин // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2012. – Т. 17, вип. 2 (15). – С. 150–151. – Рец. на кн.: Позняк С. П. Ґрунтознавство і географія ґрунтів : підручник : у 2 ч. Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2010.

Сучасні проблеми розвитку ґрунтознавства в Україні / Є. Н. Красеха // Сучасні проблеми і тенденції розвитку ґрунтознавства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Чернівці, 19–21 квіт. 2012 р.). – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т., 2012. – С. 26–27.

Сучасні проблеми розвитку ґрунтознавства в Україні / Є. Н. Красеха // Біологічні системи. – 2012. – Т. 4, вип. 1. – С. 44–48.

2013

Географічне середовище і розвиток відтворювального господарства у степовій зоні в доісторичну епоху / Є. Н. Красеха // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Географічна. – 2013. – Вип. 44. –

С. 149–160.

2014

Зрошуване землеробство в контексті концепції педосфери / Є. Н. Красеха // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. темат. наук. зб. – 2014. – Кн. 2 : Ґрунтознавство і меліорація ґрунтів : спец. вип. до 9-о з'їзду УТГА «Охорона ґрунтів – основа сталого розвитку України» (Миколаїв, 30 черв. – 4 лип. 2014 р.). – С. 316–317.

2015

Еколого-етичні аспекти землекористування / Є. Н. Красеха // Генеза, географія та екологія ґрунтів : зб. наук. праць Міжнар. наук. семінару «Ґрунти і сучасність» присвяч. Міжнар. року ґрунтів (Львів-Ворохта, 11–13 верес. 2015 р.). – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. – Вип. 5. – С. 111–117.

2017

Степознавство як міждисциплінарний напрямок в науці / Є. Н. Красеха // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2017. – Т. 22, вип. 2 (31). – С. 76–89.

Ґрунтово-картографічні матеріали як основа при розробці землеробсько-меліоративних заходів на масивах зрошення та їхнє оцінювання / Є. Н. Красеха, О. І. Цуркан // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Географічна. – 2017. – Вип. 51. – С. 167–178.

2018

Система еталонних ґрунтів для степової зони / Є. Н. Красеха // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідомчий темат. наук. зб. – 2014. – Кн. 1 : Ґрунтознавство : спец. вип. до 11-о з'їзду ґрунтознавців та агрохіміків України «Ґрунтові ресурси: вчора, сьогодні, завтра» (Харків, 17–21 верес. 2018 р.). – С. 29–30.

2019

Раптом озирнись, а це вже роки й роки / Є. Н. Красеха // Ґрунтознавчо-географічна наука і практика – традиції та сьогодення : матеріали Всеукр. наук. конф., присвяч. 100-річчю від народж. д-ра с.-г. наук, проф. Гоголева Івана Миколайовича (Одеса, 12–13 верес. 2019 р.). – Одеса, 2019. – С. 21–38.

2020

Світлій пам'яті Ярослава Михайловича Біланчина / Є. Н. Красеха, В. І. Тригуб // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2020. – Т. 25, вип. 1 (36). – С. 253–257.

2021

Коллективна монографія «Ґрунти Львівської області»: теоретичне та практичне значення / Є. Н. Красеха, В. І. Тригуб // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2021. – Т. 26, вип. 1 (38). – С. 262–266.

Проблемній науково-дослідній лабораторії географії ґрунтів та охорони ґрунтового покриву чорноземної зони Одеського університету (ПНДЛ-4 ОНУ) – 50! / О. І. Цуркан, А. О. Буяновський, Є. Н. Красеха, Н. О. Попельницька // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр.

та геолог. науки. – 2021. – Т. 26, вип. 1 (38). – С. 250–260.

2022

Кафедрі географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру Одеського університету – 55! / А. О. Буяновський, Є. Н. Красеха, В. І. Тригуб // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2022. – Т. 27, вип. 2 (41). – С. 207–218.

2023

Степан Позняк: ґрунтознавець, засновник львівської наукової школи генетичного ґрунтознавства, вчитель / В. І. Тригуб, Є. Н. Красеха // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2023. – Т. 28, вип. 1 (42). – С. 162–166.

Ярослав Михайлович Біланчин (до 85-річчя від народження) / В. В. Яворська, А. О. Буяновський, В. І. Тригуб [та ін.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2023. – Т. 28, вип. 2 (43). – С. 211–216.

Міжнародний науковий захід «Вплив руйнування Каховського водосховища на екологію та економіку Північного Причорномор'я» / А. О. Буяновський, Є. Н. Красеха // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геолог. науки. – 2023. – Т. 28, вип. 2(43). – С. 219–221.